

det hele taget. Men Ministeriet er ved sine Overvejelser af Spørgsmaalet om Muligheden af en saadan Omordning kommet til den Overbevisning, at det ikke for Tiden bør fremsette Forslag herom. De nuværende Tidsforhold med de lave Kornpriser og den deraf følgende synkende Værdi af Jorderne maa anses for særlig uheldige for en Foranstaltning som denne; thi da Hovedmassen af de Midler, der ere henlagte til Gejstlighedens Lønning her i Landet, bestaar af Korn og Jorder, er det en Selvfølge, at i samme Grad, som Priserne herpaa vise sig usikre, i samme Grad vil det være vanskeligt at danne sig et blot nogenlunde sikkert Overblik over Størrelsen af de Midler, der have til Raadighed, hvilket maa anses for at være den første Betingelse for Muligheden af at arbejde paa en Reform paa dette Omraade.

Af mindre Betydning er det, at Ministeriet ikke har ment at kunne tiltræde Landstingets Forslag om at lade de foreslaaede Afsløsningsforretninger omfatte Ydelsers som Mikkelsoffer, Allehelgensoffer og desl. eller at lade den Kapellaner pro loco og personelle Kapellaner tilkommende Offerdag afløse med et Bederlag, svarende til en Trediedel af de Sognepræsten tilkommende Afsløsningsvederlag. For de førstnævnte Ydelsers Bedkommende er Grunden den, at det vil have sin Vanskelighed at fastslaa, hvad der skal gaa ind herunder, og at Ydelsers som disse kun ydes spredt og langt fra have en saa almindelig Karakter som Højtidssofret. Med Kapellanernes Offerdag forholder det sig saaledes, at de ifølge Loven vel have en Ret til at nyde en saadan, men der er ikke givet dem nogen Ret til at erholde Offer ved Lovens Tvang, og det maa derfor anses for at være en frivillig Sag for enhver, om man vil hvide dem noget, og hvad man vil hvide dem.

Hvad det fra Lærereforeningen indkomne Andragende angaar, kan det ikke anses for rigtigt paa nærværende Tidspunkt at gaa til en Tvangsafløsning af Højtidssofret, saaledes som der i Andragendets Punkt 1 er udtalt Ønske om. Hvor der hos de offerberettigede og de offerpligtige er genstig Tilfredshed med den nu bestaaende Ordning, skønnes der ikke at være tilstrækkelig Grund til ved Magtbud at foranledige et Brud med denne Ordning. Derimod forekommer det Ministeriet, at de samme Grunde, som tale for at tillægge de offerpligtige, naar de ønske det, en Ret til at begære Sofret afløst saaledes, at denne Afløsning bliver bindende for de offerberettigede, der allerede ere i de paagældende Embeder, kunne tale for at tillægge de offerberet-

tigede en lige Ret. Naar en hertil sigtende Bestemmelse optages i Lovforslaget, ifr. dettes § 4, og naar da tillige Lovens Gjældighed begrænses til et vist Antal Aar, ifr. § 11, maa Ministeriet formene, at der baade er aabnet tilstrækkelig Afgang for alle Parter, der maatte ønske en Afløsning, til at faa denne gennemført, og tillige givet tilstrækkelig Opfordring til ikke at lade Sagen hvile.

Med Hensyn til det i Lærereforeningens Andragende under Punkt 2 fremdragne Spørgsmaal bemærkes, at naar Ministeriet ikke medtog Købstæderne (og Handelspladserne) i det i Rigsdagssamlingen 1893—94 fremsatte Lovforslag om Højtidssofrets Afløsning, var Grunden hertil tilbøds den, at de forskellige Forhold i Købstæderne og paa Landet ikke gøre det tilraadeligt at følge de samme Regler for Afløsningen i By og paa Land, idet Hensynet til Købstædernes vætslende Folkmængde retfærdigt maa føre til, at Afløsningen finder Sted ikke med faste Summer, hvis Størrelse bestemmes en Gang for alle, men enten kun for et vist Antal Aar ad Gangen eller med en vis Procentdel af Skatteindtægten. Hertil kommer, at den frivillige Afløsning af Højtidssofret i Købstæderne allerede er i saa god Gænge, at der her synes at være mindre Trang til en Offerafsløsningslov end paa Landet. Dette vil fremgaa af følgende Oversigt:

Ifølge de af Ministeriet indhenteede Oplysninger om Præsteembedernes Bestaaenhed i Aaret 1883—92 stillede Forholdet mellem afløst og ikke afløst Højtidsoffer i Købstæderne sig i dette Aar saaledes:

	Afløst Højtidsoffer.	Ikke afløst Højtidsoffer.
	Rr.	Rr.
I. Sjællands Stift (med Undtagelse af Njæbenhavn).	18,268.	13,256.
II. Lolland-Falsters Stift	8,388.	892.
III. Thens Stift	6,328.	11,472.*)
IV. Aarhus Stift	26,664.	824.
V. Aalborg Stift	11,235.	2,868.
VI. Viborg Stift	5,079.	1,030.
VII. Ribe Stift	8,992.	5,242.
Σ alt	84,954.	35,584.

120,538 Rr.

*) Heraf udgør Højtidssofret i Odense i Gennemsnit af Aaret 1883—92 6,715 Rr.